

РЕШЕНИЕ

№ 5973

гр. София, 18.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав,
в публично заседание на 10.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Искра Гърбелова

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **6762** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК вр. с чл.118, ал.3 от чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на В. В. К., с ЕГН [ЕГН] и адрес: Farrel Dr, M. P. N1 A1N 3G1, С., чрез адв. Й. Г., срещу Решение № 3305-40-29 от 08.06.2022 г. на управителя на Националния осигурителен институт /НОИ/, с което е отхвърлена жалбата му срещу разпореждане № [ЕГН] от 24.02.2022г. за отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 15.09.2020г.

В жалбата се твърди незаконосъобразност, неправилност и необоснованост на оспореното решение, като постановено без да е извършена цялостна проверка на всички налични, относими по казуса трудовоправни документи. Сочи се, че в случая са налице предпоставките по чл. 40, ал. 5 от Наредба за пенсиите и осигурителния стаж /НПОС/ за определяне по изключение на осигурителния доход на лицето въз основа на други автентични документи, съдържащи достатъчно данни относно размера на реално получените месечни трудови възнаграждения, доколкото в трудовата книжка се съдържа получаваната от лицето дневна ставка, от която сума според жалбоподателя може да бъде изведено заключение за месечния осигурителен доход. Според жалбоподателя, унищожаването на разплащателните ведомости или предаването на документацията в съответните архиви на НОИ, не може да влече неблагоприятни правни последици за добросъвестно осигурени лица. В заключение е отправено искане за отмяна на оспорения административен акт.

Ответникът – Управителя на НОИ чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Представя подробни писмени бележки.

Административен съд София- град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 19.07.2021 г. с вх. № 1029-50-7662 в НОИ от канадската компетентна институция е постъпил формуляр CAN/BGR 2 - заявление за отпускане на българска пенсия за осигурителен стаж и възраст, към което не са приложени оригинални документи, удостоверяващи български осигурителен стаж или заверени от съответната компетентна институция копия на такива документи. С писмо с изх. № 1029-50-7662#2 от 19.08.2021г., г-н К. е уведомен за необходимостта от представянето на оригинални документи за осигурителен стаж и доход, съгласно чл. 1, ал. 1 от НПОС, като лицето изрично е уведомено за възможността, която предоставя разпоредбата на § 22ц от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на КСО относно лицата, на които до 1 януари 2022 г. се отпуска пенсия, свързана с трудова дейност, че размерът на пенсията може да бъде определен с индивидуален коефициент, изчислен по реда на чл. 70, ал. 4 -7 от КСО (действал за изчисляване на индивидуален коефициент при определяне на пенсиите до 01.01.2019 г.), ако това е по-благоприятно за лицето, съответно е уточнено, че ако желае да се възползва следва изрично да декларира това обстоятелство и да представи удостоверение обр. УП-2 за брутно трудово възнаграждение или доход, върху който са внесени осигурителни вноски за три последователни години от българския му осигурителен стаж по негов избор.

С декларация вх. № 1029-50-7662#7/15.10.2021, г-н К. е поискал размерът на пенсията да се изчисли от осигурителния му доход (брутно трудово възнаграждение) за периода 1987г., 1988г., 1989г. Въз основа на данните от трудовата книжка е установено, че през периода 09.10.1985 - 01.04.1990г. лицето упражнява трудова дейност в Н. „Метални конструкции“- СК „МК“ „Р. К.“ - [населено място], като ел. монтьор.

В хода на пенсионното производство по определяне на действителния размер на пенсията на г-н К., поради обстоятелството, че „Метални конструкции“ СК „МК“ „Р. К.“ [населено място] е прекратил дейност и няма правопреемник от „Обединен осигурителен архив“ - [населено място] е изискано издаване на удостоверение образец УП - 15 за осигурителния доход на лицето, за периода от 01.01.1987г. до 01.04.1990г. С писмо изх. № 5529-15-536 от 01.09.2021г. е отказано издаването на удостоверение образец УП - 15, като е посочено, че за периода от 01.01.1987 г. до 01.04.1990 г. в предадените ведомости за заплати и трудовоправни документи, липсват данни за лицето.

След извършена проверка е постановено разпореждане № [ЕГН] от 24.02.2022г., с което пенсионният орган е постановил отпускане на исканата пенсия, считано от 15.09.2020г. (датата на подаване на заявлението) по чл. 68, ал. 1-2 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) и Спогодбата за социална сигурност между Република България и К., при навършена възраст 64 години и 10 месеца. Удостовереният в хода на производството български осигурителен стаж е 5 години, 4 месеца и 1 ден, придобити при условията на втора категория труд и 7 години, 10 месеца и 3 дни, придобити при условията на трета категория труд. Установено е, че общо, българският осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд възлиза на

14 години 6 месеца и 4 дни. Канадският осигурителен стаж до датата на заявлението, удостоверяван от канадската институция е 25 години, 8 месеца и 14 дни.

На основание чл. 13 от цитираната по-горе Спогодба, правото на пенсия е преценено, съответно придобито, при сумиране на българските и канадските осигурителни периоди, тъй като само с българския осигурителен стаж лицето не придобива право на пенсия. При сумиране на българските и чуждите периоди е установено, че лицето придобива право на пенсия по условията на чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО.

С издаденото разпореждане е извършено изчисление на размер на пенсията на г-н К. по предвидената в чл. 70, ал. 8-9 от КСО методика, която се прилага за пенсии, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018г. Определен е размер на пенсията към 15.09.2020г. – от 88,45 лв.; към 01.07.2021 – от 92,87, а от 25.12.2021 определеният размер на пенсията е 103,44 лв. въз основа на индивидуален коефициент 0.4897. Осигурителният доход на г-н К., от който е изчислен индивидуалният коефициент за определяне размера на пенсията, обхваща периода от 01.04.1987г. до 31.03.1990г. и възлиза на 4500.00 лв., като същият, предвид липсата на документ за доход, е определен въз основа на минималната работна заплата за страната за този период.

Срещу разпореждането е депозирана жалба до управителя на НОИ. Последвало е издаването на Решение № 3305-40-29/08.06.2022г. - предмет на настоящото съдебно производство, с което управителят на НОИ е приел за неоснователна жалбата с мотиви, че предвид разпоредбите на чл. 70, ал. 8 и ал. 16 от КСО, както и на чл. 47, ал. 1 и чл. 40, ал. 7 от НПОС и с оглед липсата на представени документи за осигурителния доход на жалбоподателя съответно на издадено удостоверение образец УП-15 правилно за целите на чл. 70, ал. 8 от КСО е взета предвид минималната работна заплата за периода 01.04.1987г. – 31.03.1990г., при определяне размера на пенсията.

По делото са приети като доказателства представените с административната преписка документи, събрани в хода на развилото се административно производство по издаване на оспореното решение, както и представени от жалбоподателя доказателства, които са идентични с тези по административната преписка.

По делото е назначена и изслушана съдебно-счетоводна експертиза с вещо лице икономист, което при извършена проверка в т.ч. и на място при „Осигурителен архив - П.“ на архивни ведомости за заплати на „СМА – Метални Конструкции“ АД за периода 01.04.1987г. – 31.03.1990г. потвърждава обстоятелството, че не се открива счетоводна информация за В. К., както и такава за производствено звено „ел. монтьори“.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Съдът намира, че жалбата е подадена в законоустановения срок, от надлежна страна и същата е процесуално допустима. Разгледана по същество се явява неоснователна, по следните съображения:

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган – управителя на НОИ,

съгласно чл. 117, ал. 4 във връзка с чл. 98, ал. 1, т. 2 от КСО и в предвидената от закона форма – чл. 117, ал. 3 КСО. Съгласно чл. 37, ал. 2 КСО и чл. 5, ал. 1, т. 1 ПОДНОИ вр. чл.33, ал. 1, изр. 2 вр. чл.36, ал. 1, т.5 КСО, управителят е органът на НОИ по чл. 34, т.2, пр.1 КСО вр. чл. 3, пр. 2 ПОДНОИ, компетентен да разгледа всички подадени по административен ред жалби срещу разпореждания по чл. 98, ал. 1, т. 2 КСО за отпускане на пенсии по европейски регламенти и международни договори на лица с постоянен адрес в чужбина и да се произнесе с решение по тях съгласно чл.117, ал.4 вр. ал.3 КСО. Не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да обосновават отмяна на акта.

Спорът между страните касае размера на отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст и се свежда до преценка имало ли е основание да бъде зачетен осигурителен доход на В. К., за периодите, в които липсват данни от дружеството „СМА – Метални Конструкции“ АД .

Съгласно чл. 40 НПОС осигурителният доход, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски, се установява с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО или с осигурителна книжка, както и с документ по утвърден образец. Осигурителният доход за времето, през което е получавано обезщетение от държавното обществено осигуряване, изплащано от териториалното поделение на НОИ, се установява с данни от информационната система на НОИ. Документите досежно осигурителния доход се издават въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд. В случаите, когато тези документи липсват, осигурителите или техните правоприменници, по изключение, могат да издават удостоверения за осигурителен стаж и трудово възнаграждение или за осигурителен доход и въз основа на други автентични документи, щом те съдържат достатъчно данни за осигурителния стаж и за осигурителния доход. Когато няма данни за трудовото възнаграждение, в издаваните документи за пенсиониране се посочва минималната работна заплата за страната за съответния период.

В случая от страна на длъжностното лице по пенсионно осигуряване са предприели действия за изясняване на осигурителния доход на В. К., положен през периода 01.04.1987г. – 31.03.1990г. Установява се, че до отдел „Обединен осигурителен архив“ - [населено място] е изпратено писмо с искане за издаване на удостоверение обр. УП-15 за осигурителния доход на жалбоподателя през периода 01.01.1987г.-01.04.1990г. в посоченото предприятие, въз основа на предадени разплащателни ведомости. На 01.09.2021 ТП на НОИ-гр. П. постановява отказ за издаване на искания документ с мотива, че за посочения период, в предадените за съхранение в Националния осигурителен институт разплащателни ведомости на „СМА-Метални конструкции“ АД- П. липсва информация за лицето В. К.. Назначената съдебно-счетоводна експертиза потвърждава това обстоятелство, в заключението на която, назначеното вещо лице К. Г. посочва, че е извършил проверка на счетоводните документи, предадени в ТП на НОИ за осигурителя „СМА - Метални конструкции“ АД и в тях липсват платежни ведомости за периода на работа на В. К. в това предприятие.

Съгласно разпоредбата на чл. 70, ал. 8 от КСО за пенсиите, отпуснати с начална дата след 31 декември 2018 г., индивидуалният коефициент се изчислява от осигурителния доход на лицето за периодите след 31 декември 1999 г. до датата на отпускане на пенсията, но за период, не по-малък от 36 месеца. Когато осигурителният доход на лицето след 31 декември 1999 г. е за период, по-малък от 36

месеца, за недостигащия период се взема предвид и последният му осигурителен доход преди 1 януари 2000 г. по ред, определен с наредбата по чл. 106. Когато лицето няма осигурителен доход преди 1 януари 2000 г. или доходът му преди тази дата е за период, по-малък от необходимия за допълване до 36 месеца, индивидуалният коефициент се изчислява от наличния доход независимо от продължителността на периода, за който се отнася. Когато лицето няма осигурителен доход след 31 декември 1999 г. индивидуалният коефициент се изчислява от последния му осигурителен доход за 36 месеца до тази дата или от наличния му доход, когато доходът е за по-малък период. От данните по делото се установява, че българският стаж на жалбоподателя е до 01.04.1990г., следователно, то попада в хипотезата на изречение последно от чл. 70, ал. 8 от КСО. Поради това, административният орган е изчислил индивидуалния коефициент, като е взел предвид последните 36 месеца от българския осигурителен стаж, а именно периода 01.04.1987г.-31.03.1990г. Разпоредбата на чл. 40, ал. 2 от НПОС определя документите, с които се установява осигурителен доход за целите на изчисление размера на пенсия, а именно осигурителна книжка, документ по установен образец (удостоверение обр. УП-2 или удостоверение обр. УП-15), а също и данните от информационната система по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО. Последните касаят периоди след 01.01.1997г., от която дата се събират данни за осигурените лица в България. В чл. 40, ал. 3 от НПОС са изброени документите, въз основа на които се издават документи за осигурителен доход: ведомости за заплати, други разходооправдателни документи, договори за възлагане на труд. Специалната разпоредба на чл. 40, ал. 9 от НПОС урежда реда на издаване на удостоверения за осигурителен доход от ТП на НОИ, когато осигурителите са прекратили дейността си и нямат правопреемник, като предвижда, че удостоверенията се издават въз основа на данните в разплащателните ведомости, предадени от тези осигурители. Когато за определени периоди ведомости липсват, ТП на НОИ могат да издават документи за осигурителен доход и въз основа на други автентични документи, доказващи изплащане на възнаграждения, а когато такива няма - прилага се чл. 40, ал. 6 от НПОС. Последната предвижда, че при липса на данни за трудово възнаграждение се посочва минималната работна заплата за страната за съответния период, респективно в ал. 7 се предвижда размерът на пенсията да се изчислява на базата на минималната работна заплата за съответния период. В тази връзка неоснователно се явява твърдението на жалбоподателката, че осигурителният доход за липсващите периоди е следвало да бъде зачетен по данните от предоставената трудова книжка. Трудовата книжка не може да служи като документ, който по реда на изключението по чл. 40, ал.5 НПОС да бъде доказателство за установяване на осигурителен доход. Трудовата книжка е официален документ за установяване на трудов стаж, но не и за осигурителен доход. Това е така, защото в чл. 349, ал. 1, т. 6 от Кодекса на труда е записано, че в трудовата книжка се вписва уговореното трудово възнаграждение, а не осигурителният доход. Осигурителният доход включва в себе си полученото, а не уговореното трудово възнаграждение. В трудовата книжка е записано само уговореното трудово възнаграждение като елемент на трудовия договор и същото не би могло да служи като доказателство за размера на осигурителния доход, тъй като то е величина от друг характер. В този смисъл възражението, че трудовата книжка е официален удостоверителен документ, от който да се черпят данни за осигурителния доход, е неоснователно. При липсата на информация за осигурителния доход за спорния период органите на ТП на НОИ законосъобразно са приложили реда за

изчисляване на пенсията, предвиден в чл. 40, ал. 7 НПОС.

С оглед гореизложеното, като е достигнал до идентични фактически и правни изводи ответният орган е постановил законосъобразен акт. Жалбата следва да се отхвърли, като неоснователна.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на В. В. К., с ЕГН [ЕГН] и адрес: Farrel Dr, M. P. N1 A1N 3G1, С., чрез адв. Й. Г., срещу Решение № 3305-40-29 от 08.06.2022 г. на управителя на НОИ, с което е отхвърлена жалбата му срещу разпореждане № [ЕГН] от 24.02.2022г. за отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 15.09.2020г.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: